

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs

Studio's ABC-HUIS

omschrijving van het aanbod

Studio-China is een nieuw interactief activiteitenparcours rond China en de Chinese cultuur. De studio is opgesteld in het ABC-huis te Brussel. Het hele schooljaar kunnen schoolklassen het project bezoeken. In kleine groepjes en onder begeleiding van een gids exploreren de kinderen de aangeboden materialen en komen zo meer te weten over dit veelzijdige land. Op een speelse manier maken ze ondermeer kennis met de kunst, leef- en eetgewoontes, geschiedenis en architectuur van China.

educatieve activiteiten

- een klas verblijft een hele dag in het ABC-huis. De klas wordt opgedeeld in kleine groepjes (maximum 6 kinderen). Onder begeleiding van een ABC-gids gaan de kinderen op ontdekking in het ABC-huis en leggen ze een gevarieerd parcours af doorheen de studio. In de China-studio zullen er een 30-tal stations worden opgesteld elk met een eigen thema. Samen genieten van Chinese spelletjes, poppenkast spelen met Chinese marionetten, je eigen huisgod maken die je beschermt tegen boze geesten, je toekomst laten voorspellen in de tempel, een naamstempel ontwerpen, een offer brengen voor de keukengod, de Grote Muur in het klein maken, je eventjes een terracottakrijger wanen, het Chinese woord voor 'bos' leren schrijven, meedansen met Pekinezen in het park, bij een kopje jasmijnthee wegdromen bij één van de prachtige fotoboeken, ...
- klassen kunnen intekenen om onder begeleiding deel te nemen aan het kookatelier en hun eigen (Chinese) lunch te bereiden. Zo ontdekken kinderen en leerkrachten het plezier van samen koken. Tegelijkertijd wordt hen getoond hoe je zelf een gezonde uitgebalanceerde én lekkere maaltijd kan bereiden. Ook in de keuken wordt de Chinese toer opgegaan. Kinderen kunnen er proeven van en ruiken en voelen aan typisch Chinese ingrediënten zoals gember, lotuswortel, waterkastanjes en boomoren. Ze mogen er ook zelf met hakmes, deegrol en stoommandjes aan de slag. Ze leren met stokjes eten en zoeken uit waarom Chinezen slurpen en smakken aan tafel wel beleefd vinden en je neus snuiten in een zakdoek juist heel vies.
- bij hun bezoek aan de studio krijgen de leerlingen en de leerkracht een werkboekje mee zodat ze in de klas nog verder kunnen werken rond het thema. Leerkrachten worden uitgenodigd inspiratie op te doen in de uitgebreide collectie boeken en educatieve materialen, kopies te maken en eventueel een aantal materialen uit te lenen. Leerkrachten die dat willen kunnen al op voorhand een kijkje komen nemen in het ABC-huis om de kinderen voor te bereiden op het bezoek.

In dezelfde periode van de ABC China-studio is er in Brussel Europalia met als gastland China. Een bezoek aan de ABC China-studio is een goede introductie voor een eventueel later bezoek aan één van de Europalia-tentoonstellingen.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- de collectie boeken, spelmaterialen, dvd's, video's, cd-rom's, ... op het vlak van kunstbeleving is de basis van alle projecten van ABC. De educatieve waarde van de verzamelde publicaties is meestal niet enkel inhoudelijk en tekstueel, vaak zijn ze ook grafisch en visueel aantrekkelijk en inspirerend.
- uit de collectie worden ideeën gehaald die omgezet worden in 'software': een spel, een knutselvoorbeeld, inspirerende beelden, ...
- het kader waarin deze materialen worden aangeboden, werkstations, werktafels of ander werk- of expositiemeubilair, worden in ABC ontworpen en vervaardigd. Al deze materialen hebben een plaats in de verschillende studioruimtes en ateliers van het ABC-huis

educatieve begeleiding

- de artistieke leiding is in handen van Gerhard Jäger, kunstenaar en cultuurpedagoog.
- de ABC-gidsen zijn afkomstig uit uiteenlopende opleidingen en achtergronden. De gidsenploeg wordt aangevuld met stagiaires uit verschillende richtingen: lerarenopleiding, agogiek, sociaal-cultureel werk

tijdstip schooljaar 2009-2010
organisator Art Basics for Children (ABC)
 Gaucheretplein 13
 1030 Brussel (Schaarbeek)
 Tel. 02/502.00.27 Fax 02/502.00.62
 mail@abc-web.be; lien@abc-web.be; wim@abc-web.be
 www.abc-web.be - studio
contactpersoon Lien Hemerijkcx en Wim De Graeve

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs

Radio Mus-e

Omschrijving van het aanbod

RADIO MUS-E brengt externe kunstenaars/radiomakers in een school, die een radiotraject uitwerken van 25 uren met een klas en haar leerkracht. RADIO MUS-E werkt rond het medium radio in al zijn facetten. Het radio-platform schept een kader waarin er creatief gewerkt kan worden. Vanuit hun leefwereld leren de kinderen luisteren naar elkaar, samenwerken, zich uitdrukken. Creativiteit en de Nederlandse taal staan centraal binnen elk traject.

educatieve activiteiten

Tijdens het traject wordt het radiolandschap onder de loep genomen. Er wordt geluisterd naar verschillende radiostations en gezocht naar de verschillen, naar wat leerlingen leuk vinden aan radio, naar hoe de presentatie wordt verzorgd, welke muziekstijlen aan bod komen, enz. Aangezien vele radiostations digitaal te bekijken en te beluisteren zijn wordt er ook gebruik gemaakt van het internet. Tijdens hun zoektocht naar de verschillende radiostations leren de leerlingen doelgericht surfen en informatie vergaren.

Daarnaast wordt de inhoud van radio maken besproken. Hoe wordt het nieuws voorgesteld en een interview afgelegd? Hoe wordt een reclameboodschap gemaakt? ... Vertrekkend van de fantasie en leefwereld van de kinderen wordt er met de leerlingen een eigen radioprogramma samengesteld. De kinderen worden begeleid om hun eigen opinies, ideeën, verborgen talenten, vragen enz. creatief te ventileren in verschillende onderwerpen zoals een reportage, interview, debat, luisterspel, nieuwsbericht, muziekstuk enz. Tot slot leren ze technieken aan om hun radioprogramma te realiseren: hoe kan je sfeer scheppen, hoe neem je de aandacht van de luisteraar, hoe stel je vragen in een interview, enz. Taalbeleving wordt zo een belangrijk onderdeel van het project. Daarnaast leren ze werken met geluidsapparatuur en nieuwe technieken (geluidsopname met de computer, minidisc/MP3, gebruik van microfoon, ...).

Een RADIO MUS-E traject telt 25 uren. Elk traject wordt uitgewerkt door één MUS-E begeleider die, in samenspraak met de school, een planning opstelt. Een traject kan 4 tot 12 weken tellen. Elk traject wordt indien mogelijk afgesloten met een bezoek aan een professionele radiostudio.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- tijdens het project wordt er gebruik gemaakt van de computer, audiosoftware en technische audio materialen (M-audio of minidisks, microfoon). Het internet wordt ingeschakeld als bron van inspiratie, kennis en creatief platform

educatieve begeleiding

- het RADIO MUS-E traject wordt begeleid door een educatieve begeleider; daarnaast is er op specifieke tijdstippen extra begeleiding

tijdstip	schooljaar 2009-2010
organisator	vzw MUS-E Belgium Terhulpesteenweg 61 1180 Brussel (Ukkel) Tel. 02/660.25.80 Fax 02/672.52.99 tom.goris@mus-e.be www.mus-e.be/projecten.php
contactpersoon	Tom Goris

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs

Scholenwerking van de Brusselse Gemeenschapscentra

omschrijving van het aanbod

Via het educatief aanbod de creativiteit, de fantasie, de verbeelding, de persoonlijke expressie en de taalvaardigheid van kinderen stimuleren. Dit actieve luik van de kunsteducatie – het zelf aan de slag gaan – krijgt een belangrijker aandeel in de programmering. Daarom worden de betrokkenheid en de participatie van de doelgroep: kinderen, maar ook hun leerkrachten en ouders, verhoogd.

educatieve activiteiten

De Brusselse gemeenschapscentra organiseren gedurende het hele schooljaar, een gevarieerd aanbod van activiteiten en projecten voor kleuters en lagere schoolleerlingen van de Brusselse scholen. De scholen maken zelf een keuze uit het ruime aanbod, aansluitend bij de werking van de school en de noden van de leerlingen. Het educatieve luik van de scholenwerking bestaat uit:

- educatieve tentoonstellingen
- workshops en ateliers
- bezoek aan musea
- educatieve projecten, ...

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- het didactische materiaal hangt af van de werkvorm die gebruikt wordt: dit kan gaan om een tentoonstelling, een lesmap, een video, informatiemappen, beeldend materiaal, ... Het materiaal wordt door professionele begeleiders aangeleverd

educatieve begeleiding

- er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van professionele begeleiders van Jekino, Jeugd en Muziek, Jeugd en Poëzie, Kleur Bekennen, Art Forum, ABC, Mooss en andere kunsteducatieve spelers

tijdstip	schooljaar 2009-2010
organisator	Commissie scholenwerking (GC Ten Noey) Gemeentestraat 25 1210 Brussel (Sint-Joost-ten-Node) Tel. 02/217.08.82 Fax 02/217.19.22 Pietools.tennoey@vgc.be www.gemeenschapscentra.be/scholenwerking
contactpersoon	Piet Ools

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs

Bozar Studios

omschrijving van het aanbod

Geïnspireerd door de verscheidenheid van het artistieke BOZAR-programma neemt BOZAR STUDIOS, de afdeling kunsteducatie, klassen mee op ontdekkingsreis doorheen het Paleis voor Schone Kunsten van Brussel. Leerlingen maken kennis met alle disciplines en komen meer te weten over kunst en over hun eigen creativiteit. Voor de leerlingen en hun leerkrachten werden een reeks formules ontwikkeld die de deuren naar de verschillende artistieke afdelingen openen.

Vanuit de leefwereld van de leerlingen organiseert de piloot (animator) workshops, kijk-, luister en doe-opdrachten rond het thema van een tentoonstelling, een concert, het gebouw van het Paleis voor Schone Kunsten, enz.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- een educatief dossier bestaande uit omkadering, werkteksten, oefeningen
- knutselmateriaal

educatieve begeleiding

- door een piloot (animator)

tijdstip	schooljaar 2009-2010
organisator	Paleis voor Schone Kunsten Ravensteinstraat 23 1000 Brussel Tel. 02/507.84.06 Fax 02/507.85.15 vera.claessens@bozar.be www.bozar.be - STUDIOS [education] – scholen/leerkrachten
contactpersoon	Vera Claessens

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs

Kunstinteractieve projecten van Kamo

omschrijving van het aanbod

Kamo vzw wil via interactieve kunsteducatie de leerlingen vaardigheden meegeven om in de samenleving van vandaag en morgen te evolueren en te functioneren op een inventieve, kritische, verdraagzame en constructieve manier. Kamo biedt kinderen een context waar ze in groep artistiek actief zijn, en met de nadruk op hun persoonlijke, sociale en creatieve ontwikkeling.

educatieve activiteiten

1. Artistieke Instap

Onder begeleiding van een professionele kunsteducator, beleven de leerlingen gedurende 1 lesuur een boeiende ontdekkingsstocht doorheen het Atelier Amadeo MuMoBox. Atelier Amadeo is een mobiel kunstinstrumentarium met uiteenlopende klanken en inspirerende vormen. De MuMoBox is een imaginair landschap vol vreemde kunstobjecten van waaruit verhalen groeien, die door de leerlingen worden bedacht. Door verschillende artistieke disciplines krijgt het verhaal zijn uiteindelijke vorm.

2. Instap Comfort

Onder begeleiding van een professionele kunsteducator, beleven de leerlingen gedurende 75 minuten een boeiende ontdekkingsstocht doorheen het Atelier Amadeo MuMoBox. Tijdens Instap Comfort worden verschillende muzische en dramatische werkvormen aangereikt.

3. Wervelwind express

Kamo komt gedurende 1 volledige dag een CD verhaal maken in de klas. Met de Kamobiel (een verhalen- en instrumentenkoffer), komt Kamo de klas binnengerold om, vanuit de kinderen, een origineel verhaal te bedenken. Dit wordt muzisch en theateraal uitgewerkt en op CD opgenomen.

4. Wervelwind

Kamo blaast een artistieke wervelwind door de klas. In 7 workshops van 50 minuten gaat de kunsteducator met de leerkracht en de klasgroep aan de slag. Uitgerust met de Kamobiel stapt de kunsteducator de klas binnen om in samenwerking met de leerkracht en de leerlingen een project te realiseren. Het eindproduct: een voorstelling, een CD, een beeldend project, een boek.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- Atelier Amadeo
- MuMobox
- Kamobiel

educatieve begeleiding

- de kunsteducator zorgt voor de begeleiding

tijdstip	schooljaar 2009-2010	
organisator	Kamo vzw	
	Wijnheuvelenstraat 307	
	1030 Brussel	
	Tel. 02/242.26.00	Fax 02/242.40.46
	dk@kamovzw.be	
	www.kamovzw.be	
contactpersoon	Dominique Kransfeld	

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs en secundair onderwijs

Opera op school - Met de school naar de Opera

omschrijving van het aanbod

Om de band tussen het onderwijs en de opera te versterken organiseert de Koninklijke Muntchouwborg jaarlijks een specifiek aanbod voor scholen. De leerlingen krijgen de kans kennis te maken met de opera in het algemeen of met één specifieke opera en/of voorstelling in het bijzonder.

De school heeft de keuze tussen talrijke activiteiten:

- rondleidingen, initiaties en workshops in De Munt
- ateliers op school
- een inleiding tot een productie
- bijwonen van een repetitie of een voorstelling

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- pedagogische dossiers
- per workshop zijn er aangepaste materialen, gaande van miniatuurtheater tot kostuums en attributen die nauw aansluiten bij de thematiek.

educatieve begeleiding

- medewerkers van de Publiekswerking-educatie zorgen voor de begeleiding van de scholen. Ze hebben een pedagogische opleiding, een kunstzinnige ingesteldheid, een opleiding in één van de muzische aspecten van de workshop en volgen regelmatig aangepaste bijscholingen op internationaal niveau

tijdstip	schooljaar 2009-2010	
organisator	Koninklijke Muntchouwborg Leopoldstraat 4 1000 Brussel	
	Tel. 02/229.13.76	Fax 02/229.13.36
	l.lovrovic@demunt.be	
	www.lamonnaie.be/demunt-1.0/scholen - onderwijs	
contactpersoon	Linda Lovrovic	

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs en secundair onderwijs

Schoolprogrammering Jeugd en Muziek Brussel

omschrijving van het aanbod

Leerlingen en scholieren prikkelen met zinvolle kwalitatieve muzische activiteiten om bij te dragen tot hun persoonlijke verrijking. Dit kan gaan van een 'passieve' deelname aan een muziekvoorstelling tot een actieve participatie aan een muziekworkshop, waar de leerlingen zelf creatief aan de slag gaan.

educatieve activiteiten

De geplande activiteiten en de gebruikte methodieken zijn afgestemd op de doelgroep - de leeftijdsgroep en sluit aan bij de muzische vorming op school. Onderstaande activiteiten komen aanbod:

- prikkelende auditieve en sensitieve ervaringen
- concerten met een inleiding vooraf of een verteller tussendoor
- muzische workshops, hands-on, zelf muziek maken
- een traject van voorbereidende workshops op school met een eindvoorstelling in het plaatselijke gemeenschapscentrum
- een getuigenis van een muzikant in de klas
- via workshops kinderen begeleiden naar zelf 'componeren' en musiceren.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- educatieve bijlagen met oefenopdrachten en links naar educatieve websites en dzJeMWorld, mogelijk met Cd-rom
- uitgebreide informatie op website Jeugd en Muziek
- voorbereidende workshops en informatiedagen voor leerkrachten

educatieve begeleiding

- vaak wordt een spreker, inleider of verteller tijdens de voorstelling ingezet om meer duiding te brengen. Deze personen zijn meestal professionele muzikanten of vertellers gescreend en mogelijk bijgeschoold door Jeugd en Muziek.

tijdstip schooljaar 2009-2010
organisator Jeugd en Muziek Brussel vzw
 Ravensteinstraat 23
 1000 Brussel
 Tel. 02/507 83 41 Fax 02/507 83 42
 patrick.lenaers@jeugdenmuziekbrussel.be
 www.jeugdenmuziekbrussel.be
contactpersoon Patrick Lenaers

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs, secundair en hoger onderwijs

Beeldspraak

filmeducatie voor Brusselse scholen

omschrijving van het aanbod

Onder het project BEELDSPRAAK bundelt Jekino zijn filmeducatieve werking voor het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Voor kleuter- en lager onderwijs zijn er filmvoorstellingen met educatieve omkadering (inleiding, lesmappen voor de leerkrachten en mogelijkheid tot workshop) in de gemeenschapscentra en 2 bioscopen in Brussel. Voor het secundair onderwijs ondersteunt Jekino de voorstellingen en biedt een uitgebreid aanbod filmanalyses en workshops aan.

educatieve activiteiten

Leerlingen maken kennis met film als volwaardig cultuurproduct. Ze krijgen inzicht, kennis en een gezonde kritische houding ten aanzien van audiovisuele media en de bijzonderheden van filmtaal.

In de keuzes van de films en bij de uitwerking van het begeleidingsmateriaal wordt naast de filmische focus ook aandacht besteed aan de inhoudelijke en thematische mogelijkheden/troeven van de films. We laten de film ook steeds zoveel mogelijk aansluiten bij de leefwereld van de kinderen

1. het aanbod voor het basisonderwijs:

1ste trimester

filmvoorstellingen met educatieve omkadering in de gemeenschapscentra. Scholen die dit wensen kunnen ook in Flagey of Arenberg terecht

2de trimester

filmvoorstellingen met educatieve omkadering in Arenberg en Flagey

2. het aanbod voor het secundair onderwijs:

gedurende het hele schooljaar: workshops rond film en media en filmanalyses.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- bij elke film wordt een lesmap uitgewerkt [voor de samenstelling en uitwerking ervan is er een samenwerkingsverband met Open Doek (filmfestival van Turnhout) en Lessen in het Donker]

educatieve begeleiding

- de educatieve medewerkers van Jekino zorgen voor de filmanalyses en de workshops en voor de redactie van de lesmappen

tijdstip schooljaar 2009-2010
organisator Jekino Distributie vzw
 Paleizenstraat 112
 1030 Brussel (Schaarbeek)
 Tel. 02/242 54 09 Fax 02/242 74 27
 geertp@jekino.be
www.jekino.be/educatie/beeldspraak
contactpersoon Geert Poelaert

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs en secundair onderwijs

Beletterd & Betekend

omschrijving van het aanbod

Beletterd & Betekend, de verzamelnaam voor de verschillende kunsteducatieve projecten voor het onderwijs, omvat ondermeer:

- voor het kleuteronderwijs: "Kleurenbeest"
- voor het basisonderwijs: "Miss Rotzooi"
- voor het secundair onderwijs: 'De familie Bobolski'.

Elk project heeft tot doel vanuit een raamvertelling, een sfeer in de school op te bouwen om de leerkracht, de omgeving en de leerling te inspireren en aan te zetten te werken aan een creatief proces, met erbij een sterke buurtcomponent.

Voor alle onderwijsvormen is ruimte voor experiment en programma à la carte.

Aan de deelnemende hogeschool- en universiteitsstudent wordt de gelegenheid geboden om te participeren aan denk- en doe-momenten.

educatieve activiteiten

1. Kleurenbeest (voor kleuters)

Kleurenbeest is een vijfdelig verhaal over een wezen en haar kroost. De kleurenbeesten voeden zich met de kleuren van de stad en komen via de stad in contact met de kleuters. Er wordt een band ontwikkeld tussen Kleurenbeest en de kleuters. En deze band biedt een kader waarbinnen de kleuters zichzelf, hun klas en buurt (de stad). Er worden elementaire aspecten uit de muzische deelgebieden aangereikt onder de vorm van opdrachten en experimenten. Er wordt gewerkt rond verschillende vaardigheden: psychomotoriek, verbeelding, denken, taalvaardigheid, zelfstandigheid, sociale vaardigheden, ...

Didactische ondersteuning

De leerkrachten krijgen een prentenboek en een ideeënboek ter beschikking. Het ideeënboek bevat verschillende educatieve opdrachten en ideeën, steeds gelinkt aan het Kleurenbeest personage.

Andere didactische hulpmiddelen zijn:

- een CD met Kleurenbeest liedjes
- een Kleurenbeest pak
- allerlei fotografische materialen
- informatie over musea en (hedendaagse) kunst, ...

2. Miss Rotzooi (voor het lager onderwijs)

Het verhaal heeft betrekking op een vleesetende plant die een engel gevangen houdt in een kooi. Het verhaal wordt door de leerlingen (van één of meerdere klassen) herschreven tot een musical. De musical wordt volledig met de leerlingen uitgebouwd. Verschillende muzische deelgebieden en eindtermen komen hierbij aan bod: taalvaardigheid, cognitieve en muzisch-creatieve vaardigheden, zelfstandig werk en groepswork.

Didactische ondersteuning

De leerkrachten krijgen een poppenanimatiefilm en een ideeënboek ter beschikking. Het ideeënboek bevat verschillende educatieve opdrachten en ideeën die steeds worden gelinkt aan het Miss Rotzooipersonage.

Andere didactische hulpmiddelen zijn:

- een CD met een instrumentale en een gezongen opname van liedjes, bruikbaar voor de musical
- allerlei fotografische materialen
- het verhaal
- informatie over musea en (hedendaagse) kunst,

3. Bobolski (voor het secundair onderwijs)

De leerlingen krijgen onder de vorm van een film of een toneelstuk, een verhaal te horen dat opgebouwd is rond getuigenissen. Ze krijgen zo informatie over de familie Bobolski, een vreemd gezin dat in het midden van de jaren '80 op miraculeuze wijze verdween.

De leerlingen krijgen als opdracht de mysteries rond het gezin op te helderen en hun leefwereld terug op te roepen. Om hierin te slagen moeten ze vakoverschrijdend te werk gaan. Het resultaat is een tentoonstelling van de producten die ontstaan zijn tijdens dit proces: het Bobolskologisch museum. Er is niet alleen fantasie, maar ook een gezonde dosis logica nodig om het geheel samenhangend te maken.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- volledig uitgeruste donkere kamer
- muzieklokaal met piano
- multimediamateriaal
- montageset
- danslokaal
- kostuumatelier, ...

educatieve begeleiding

- Beeldenstorm beschikt over verschillende educatieve medewerkers, gespecialiseerd in verschillende kunst disciplines: theater, muziek, montage & camera, kostuums, plastische kunsten.

tijdstip schooljaar 2008-2009
organisator Beeldenstorm vzw
 Bergensesteenweg 145
 1070 Brussel (Anderlecht)
 Tel. 02/523 43 50 Fax 02/527 29 03
 nik.honinckx@skynet.be
contactpersoon Nik Honinckx